

Modül (öneri) No	148
Öğrenme Alanı (Temel konu)	İhlâs
Modül (Alt konu)	Kardeşleri Tenkit Etmemek
Amaçlar	1-Tenkit etmemenin hizmetteki faydalarını ve tenkit etmenin hizmete zararını bilir. 2-Birlik olmanın dünyevi ve uhrevi faydalarını kavrar.
Süre	40 dk
Seviye	İleri seviye
Yöntem ve Teknik-Etkinlik	1-Balık Kılçığı 2-Akrostiş yazma
Materyal ve Teknoloji	Kalem, kağıt, tahta
İşleniş/Öğrenme-öğretme süreci	Etkinlik-1 -Balık Kılçığı Örnek: • Öğrenciler 3-4 kişilik gruplara ayrılır. Tek grup olabilir. • Balık kılçığı resmi olan çalışma kâğıdı öğrencilere dağıtılır ya da öğrencilerin kendilerinin çizimleri istenir. • Öğrencilerden tenkit etmemenin hizmetteki faydaları balığın üst kısmındaki kılçıklara yazılır, balığın alt kısmındaki kılçıklara tenkidin hizmetteki zararlarını yazmaları istenir. • Öğrencilerden balık kılçıklarına yazdıklarını paylaşmaları ve açıklamaları istenir. • Balık kılçıkları üzerine değerlendirmeler yapılır. Etkinlik-2 -Akrostiş Yazma • Öğrenciler 3-4 kişilik gruplara ayrılır. (Öğrenci sayısına göre grup sayısı değişir) • Grup sözcüsü seçilir. • Öğrencilerden metinden faydalananak “İHLÂS VE TENKİT” başlıklı bir akrostiş yazmaları istenir. • Yazılan akrostişler grup sözcüsü tarafından okunur. • Gruplar yazılan akrostiş’i beraber değerlendirir.
Ölçme ve Değerlendir-me	-İlke Çıkarma • Öğrenciler 3-4 kişilik gruplara ayrılır. • Öğrencilerden; “Ben bu “DÜSTUR” ışığında neler yapmalıyım, nasıl düşünmeliyim, nasıl davranmalıyım?” sorularının cevabı olacak şekilde, örnekleriyle birlikte kendilerine yönelik ilkeler çıkarmaları istenir. • Her grup temsilcisi çıkardıkları ilkeleri varsa tahtaya yazar ve okur. • Çıkarılan ilkeler beraber değerlendirilir.

İKİNCİ DÜSTURUNUZ

Bu hizmet-i Kur'âniyede bulunan kardeşlerinizi tenkit etmemek ve onların üstünde fazilet-füruşluk nevinden gıpta damarını tahrik etmemektir.

Çünkü nasıl insanın bir eli diğer eline rekabet etmez, bir gözü bir gözünü tenkit etmez, dili kulağına itiraz etmez, kalp ruhun ayıbını görmez. Belki birbirinin noksanını ikmal eder, kusurunu örter, ihtiyacına yardım eder, vazifesine muavenet eder. Yoksa o vücut-u insanın hayatı söner, ruhu kaçır, cismi de dağılır.

Hem nasıl ki bir fabrikanın çarkları birbiriyle rekabetkârane uğraşmaz, birbirinin önüne takaddüm edip tahakküm etmez, birbirinin kusurunu görerek tenkit edip sa'ye şevkini kırıp ataletle uğratmaz. Belki bütün istidatlarıyla, birbirinin hareketini umumî maksada tevcih etmek için yardım ederler, hakiki bir tesanüd bir ittifak ile gaye-i hilkatlerine yürürler. Eğer zerre miktar bir taarruz, bir tahakküm karışsa; o fabrikayı karıştıracak, neticesiz, akîm bırakacak. Fabrika sahibi de o fabrikayı bütün bütün kırıp dağıtacak.

İşte ey Risale-i Nur şakirdleri ve Kur'an'ın hizmetkârları! Sizler ve bizler öyle bir insan-ı kâmil ismine lââyık bir şahs-ı manevînin azalarıyız. Ve hayat-ı ebediye içindeki saadet-i ebediyeyi netice veren bir fabrikanın çarkları hükmündeyiz. Ve sahil-i selâmet olan Dârü's-selâm'a ümmet-i Muhammediyeyi (asm) çıkaran bir sefine-i Rabbaniyede çalışan hademeleriz. Elbette dört fertten bin yüz on bir kuvvet-i maneviyeyi temin eden sırr-ı ihlası kazanmak ile tesanüd ve ittiha-ı hakikiye muhtacız ve mecburuz.

Evet, üç elif ittiha etmezse üç kıymeti var. Sırr-ı adediyyet ile ittiha etse yüz on bir kıymet alır. Dört kere dört ayrı ayrı olsa on altı kıymeti var. Eğer sırr-ı uhuvvet ve ittiha-ı maksat ve ittifak-ı vazife ile tevafuk edip bir çizgi üstünde omuz omuza verseler, o vakit dört bin dört yüz kırk dört kuvvetinde ve kıymetinde olduğu gibi; hakiki sırr-ı ihlas ile on altı fedakâr kardeşlerin kıymet ve kuvvet-i maneviyesi dört binden geçtiğine, pek çok vukuat-ı tarihiye şehadet ediyor.

Bu sırrın sırrı şudur ki: Hakiki, samimi bir ittifakta her bir fert, sair kardeşlerin gözüyle de bakabilir ve kulaklarıyla da işitebilir. Güya on hakiki müttehid adamın her biri yirmi gözle bakıyor, on akılla düşünüyor, yirmi kulakla işitiyor, yirmi elle çalışıyor bir tarzda manevî kıymeti ve kuvvetleri vardır. ²HÂŞİYE

(Lemalar, Yeni Asya Neşriyat, İstanbul-2025, s. 276)

سُبْحَانَكَ لَا عِلْمَ لَنَا إِلَّا مَا عَلَّمْتَنَا إِنَّكَ أَنْتَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ³
وَأَخِرُ دَعْوَاهُمْ أَنْ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ⁴

¹ Rahman ve Rahîm olan Allah'ın adıyla.

² HÂŞİYE: Evet, sırr-ı ihlâs ile samimî tesanüd ve ittiha, hadsiz menfaate medar olduğu gibi, korkulara, hattâ ölüme karşı en mühim bir siper, bir nokta-i istinaddır. Çünkü ölüm gelse, bir ruhu alır. Sırr-ı uhuvvet-i hakikiye ile, rıza-yı İlâhî yolunda, âhirete müteallik işlerde kardeşleri adedince ruhları olduğundan, biri ölse, "Diğer ruhlarım sağlam kalsınlar. Zira o ruhlar her vakit sevapları bana kazandırmakla mânevî bir hayatı idame ettiklerinden, ben ölmüyorum" diyerek, ölümü gülerek karşılar. Ve "O ruhlar vasıtasıyla sevap cihetinde yaşıyorum, yalnız günah cihetinde ölüyorum" der, rahatla yatar.

³ Seni her türlü noksandan tenzih ederiz. Senin bize öğrettiğinden başka bizim hiçbir bilgimiz yoktur. Sen herşeyi hakkıyla bilir, her işi hikmetle yaparsın (Bakara Suresi: 32.)

⁴ Duaları şu sözlerle sona erer: "Ezelden ebede kadar her türlü hamd ve övgü, şükür ve minnet, Âlemlerin Rabbi olan Allah'a mahsustur" (Yunus Suresi: 10.)